

Vinteridyl ved Strynø kirke. Kirken er opført i 1867 hvor øens indbyggertal var cirka tre gange større end i dag. Kirken har et smukt interiør og er et besøg værd.

Strynø - en ægte perle i det sydfynske øhav

Den cirka fem kvadratkilometer store ø, Strynø, er rig på atmosfære, sammenhold og fællesskab - og om aftenen en uforlignelig stjernehimmel

TEKST & FOTO: HENRIK KØHLER
redaktion@midtjyllandsavis.dk

Den lille eventyrfærge må arbejde lidt mere end sædvanligt for at bane sig vej gennem de tykke isflager på vej til Strynø i det sydfynske øhav denne søndag i vinterferien

Februarsolen stråler smukt fra en høj dybblå himmel. Det forekommer os, at vi har valgt årets bedste dag til at besøge Strynø for første gang.

Ved færgeløbet står Rikke Lalini Rasmussen og Søren Baltzer med datteren Smilla. Familien flyttede fra Balle ved Silkeborg til Strynø for to et halvt år siden. De står her for at modtage Gustav og hans mor fra Them, så det bliver kun til et hurtigt familiefoto.

I modtagelseskomiteen er også Søren forældre Claus og Lene, der kommer fra Fredericia og også er tilflyttet Strynø.

Kort tid efter kontakter jeg Søren

for at høre lidt om livet som øbo. Han fortæller, at sejlads, som er deres store interesse, er blevet en mere hyppig og naturlig del af deres hverdag. Den dengang 8-årige datter Smilla, var bestemt ikke tilhænger af ø-projektet, men fandt ret hurtigt sammen med nogle af børnene på øen, og hun har tillige den bonus at have det ene hold bedsteforældre boende lige rundt om hjørnet.

Alene sidste år tilflyttede 37 øen, heraf mange børnefamilier. Familien har jævnligt besøg af gamle venner og familie, der slår sig ned i en hel weekend, hvor man før blot var sammen en enkelt aften. Det hænder også, at de er i Silkeborg hvor Rikkens forældre stadig bor.

Kollektivt og privat

Er det ikke lidt dødt på sådan en ø i vinterhalvåret?, spørger jeg. Det mener Søren absolut ikke. Hvis man har en drøm om at bo i kollektiv, er Strynø stedet at leve den ud. Hvis man er lidt mere privat anlagt, er der også mulighed for det. Tæt på familiens bolig bor nogle ældre mennesker, som de ser lidt efter. Det føles helt naturligt og fint. Og så nævner han stjernehimlen. Det lyder måske banalt, men jeg forstår det godt.

Alle mennesker fortjener at opleve en stjernehimmel uden forstyrrende

baggrundslys. Der er heller ikke nogen negativ respons på spørgsmålet, om det er irriterende med alle turisterne om sommeren. Familien driver en Bed & Breakfast, så det passer dem fint. Og så bor de i øvrigt lidt uden for alfarvej.

Søren understreger at flytningen ikke var et fravalg af noget, men et tilvalg af noget nyt. Det lyder som et spørgsmål han har fået nogle gange før, og at han har haft tid til at tænke over svaret. Hvad angår arbejdslivet, er der kun en halv time med færge til fastlandet, og der er internet om bord. Søren har selv haft en del ture til København i forbindelse med arbejdet med en projektopgave. Rikke er leder af en institution udenøs.

Alle kender hinanden

Jeg fortæller om den interesse, vi er blevet mødt med, på vores korte søndagsvisit. Det kender han godt. Hvis man står og hænger ud et sted, eller ser lidt rådvild ud, er der sandsynligvis nogen, der spørger, om man har brug for hjælp. De kan jo også se, at man kommer udefra, for alle kender hinanden, - i det mindste af udseende. Det er sådan noget man godt kan blive lidt misundelig på, tænker jeg ved mig selv.

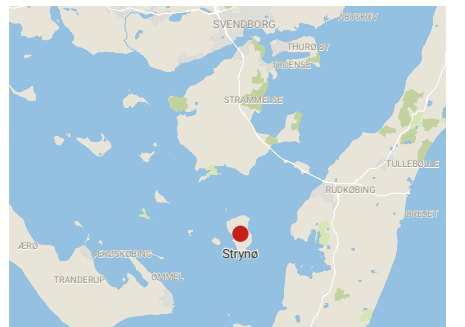
Nu tilbage til vores egen søndagsudflugt. Vi bliver vist op til den første gård på venstre hånd. Smakkecenteret kaldes

Frokostpause i solen foran Strynø skole fra 1905. Bygningen huser 14 elever fra 0. – 4. klasse, samt lokalarkivet.

Installationskunst: Et klaver med en jolle som tag. Vejskilt der viser vej- og afstand til en lang række danske småøer. Man fornemmer tydeligt et skæbnefællesskab, når man står ved et skilt som dette.

stedet. Den daglige drift varetages af Kjeld Tønder Hansen. Han har, helt på eget initiativ, tilbudt at vi kan låne hans bil.

Anarki og løssluppenhed

Nøglen sidder i tændingen. Det er vist det, man kalder tillid, og så endda før man har mødt folk ansigt til ansigt. To på forsædet og to i bagagerummet. Der gælder vist andre regler her end på fastlandet. Det oplever vi også lidt efter, da en bil med kommer susende gennem byen med to personer hujende bag på traileren. Min kone kommer også på et tidspunkt og fortæller, at hun har set en bil køre af sted på den snedækkede mark med en teenager siddende på en træplade, der er fastspændt i kofangeren med en snor. Der er vist ikke nogen strisser på Strynø! Godt det samme. Lidt anarki og løssluppenhed vidner jo blot om, at man ikke er levende død.

Vi parkerer Kjelds bil foran købmandsbutikken og lader nøglen sidde i tændingen. Skik følge eller land fly, - er der nogen der siger. Det gælder vel også på øer.

Købmandsbutikken er overraskende stor og velassorteret og fuld af kunder her kort før lukketid. Jeg spørger en af dem om jeg behøver at frygte, at de smider nogen ud, hvis de ikke er færdige med at handle til tiden. Det gør jeg na-

turligvis ikke. Vi køber lidt til frokosten i det fri og en flaske god rødvin til Kjeld, som jeg stiller på klaveret og glemmer.

Købmanden Wojtek Zochowski er desværre på fastlandet denne solrige dag, så jeg er nødt til også at ringe til ham. Han taler glimrende dansk og hans accent får mig til at tænke på den dansk/kroatiske skuespiller Zlatko Buric, kendt fra tv-serien »Taxa«.

40-årige Wojtek fortæller, at han stammer fra Warszawa, og at hans erhvervs-karriere i Danmark begyndte som cykel-taxa chauffør i København. Der kan man se! Han og hans polske kone er gift og skilt, men begge bor på øen med deres to små børn. Han er egentlig klassisk uddannet slagtøjsspiller og spiller desuden klaver. Det forklarer klaveret i butikken. Siden flyttede familien til Langeland, men her fornemmede han ikke, at sammensætningen af øboere var nær så alsidig, - kulturelt og uddannelsesmæssigt, - som det han oplevede på Strynø, da han besøgte øen som turist. I 2016 kom chancen så til, at blive købmand på Strynø, og der var faktisk ikke den store interesse for at få stillingen.

Der fandtes et kor på øen, som han kom med i, og hvor han formentlig var det yngste medlem, og så en dag kom præsten og efterlyste en lejlighedsvikar i kirken for hende, der var organist. På den måde, gennem musikken, blev han hurtigt integreret i ø-samfundet.

Ølflasker i tagrenden

Spørgsmålet til 500.- kr., som jeg har gemt til sidst, er hvorfor lægger man de tomme ølflasker op i tagrenden foran købmandsbutikken?

Wojtek fortæller, at det er en tradition fra brugsuddeleren, der var der før ham. Det kan nemlig forekomme, at der bliver nydt en pilsner eller to, udendørs på det lille torv, Majtræspladsen foran butikken. Her er der tradition for, at man griber en tom flaske i tagrenden, når man går ind i butikken. Dermed betaler man ikke for panten.

Stod der en kasse udenfor på jorden til pantflasker, ville nogle af turisternes børn samle dem sammen og gå ind og forsøge at sælge dem og dermed bringe uorden i systemet.

På siden af butikken er placeret en stor bytte-reol, hvor man kan stille ting man ikke har brug for, til fri afbenyttelse.

Omsider lukker butikken, og vi kører tilbage og afleverer bilen til Kjeld i Smakke- og Naturcenteret og får svar på nogle af vore spørgsmål. En smukke er en jolle-type med sejl, som stammer her fra området. Det er faktisk muligt at leje sådan en båd i sæsonen og sejle rundt i det sydfynske øhav. Man råder over tre

af den type både, der hver kan rumme fem personer. Om sommeren kan man også komme på udflugt til farvandet omkring Strynø Kalv, en lille ubeboet ø vest for Strynø og opleve sæler på tæt hold.

Centeret, som Kjeld varetager, huser også et interessant museum, ser det ud til, for det er covid 19 lukket, som det meste andet. I en bygning over for præsenteres vi for et bådæværft, der oser helt ubeskriveligt af atmosfære. De har et samarbejde med en tysk fagskole, der kommer herop nogle uger af året og bygger på den halvfærdige båd, der fylder godt midt i lokalet. Det er nu ikke altid hyper effektivt, hvad angår bådprojektet, for den lærer der følger med, kan godt lide at holde ferie og drikke en øl.

Vi hører også om bosættergruppen, der tager sig af folk, der er interesseret i at flytte hertil. Faktisk bliver man koblet på en Strynø-familie, som kan hjælpe en med spørgsmål og bekymringer. Det er et fortløbende projekt at sørge for tilflytning til øen, og de erfaringer, man gør sig her, har været et mønstereksempel for landets andre småøer.

Cruiser lidt rundt

Efter snakken cruiser vi lidt rundt midt på øen, kommer forbi det nedlagte mejeri som huser et kulturhus, samt kroen, der er nabo til købmanden. Strynø by ligger placeret lige midt på øen og er ganske overskuelig. Der er noget Morten Korchsk over de historiske velholdte huse, - mange med bindingsværk og stråtag.

Vi havner foran den statelige skolebygning fra år 1905. Størrelsen på bygningen indikerer, at den er opført på et tidspunkt, hvor øen havde væsentligt flere end 14 skolesøgende børn fra 0. til 4. klasse. Vi sætter os ved et bord/bænkesæt og hiver en blanding af spiselige ting fra Wojteks købmandsbutik frem.

Denne stund på Strynø er så afgjort højdepunktet på vores vinterferie. Blå himmel. Sneklædte landskaber og frostklart vejr på en ø, hvor man fornemmer, at folk er oprigtigt interesseret i hinanden. 15:20 er der afgang med færgen tilbage til fastlandet.

Kort tid efter sidder vi i den lille salon og slapper af, medens vi ser på hvordan skibet arbejder sig gennem det isfyldte farvand med kurs mod Langelands hovedstad. Så toner Rudkøbings skyline frem i horisonten, med den store hvide silo midt på havnen og Langelandsbroen. Vi har kun været på besøg en halv dag og er vældig fornøjede med, hvad vi har set og hørt. Det lader også til at dem, der har valgt øen som deres hjem, er ganske godt tilfredse med tilværelsen som øboere på Strynø.

Rikke og Søren, samt Søren's forældre Claus og Lene, danner modtagelseskommité på Strynø havn.

Midtjyllands Avis fortalte i 2018 historien om Rikke Lalini Rasmussen, Søren Baltzer og datteren Smilla, som flyttede fra Balle til Strynø.

Kjelds hvide Fiat Punto foran købmandsbutikken. Det er i tagrenden for enden over indgangen, at man lægger de tomme ølflasker.

Kjeld Tønder fra »Øhavets Smakke- og Naturcenter« er Strynøs svar på Sam McCloud. Han ved, hvad der er værd at vide om øen og kom hertil for en del år siden fra et job på Thule basen i Grønland.

» Hvorfor lægger man de tomme ølflasker op i tagrenden foran købmandsbutikken?